

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

ВІЙСЬКОВО-ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра Національної безпеки та правової роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри Національної безпеки та
правової роботи

полковник

Петро ФІВКІН

« _____ »

2021 р.

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

**для виконання курсової роботи з навчальної дисципліни
«Правова робота у Збройних Силах України»**

Напрямок підготовки: 08 Право

Спеціальність: 081 Правознавство

Загальні положення.

Курсова робота з дисципліни «**Правова робота у Збройних Силах України**» є етапом який завершує її вивчення. В процесі виконання курсової роботи курсанти і студенти мають можливість глибше засвоїти і закріпити теоретичний і практичний матеріал дисципліни.

Метою курсової роботи є поглиблення знань з дисципліни, формування умінь і навичок самостійного аналізу і узагальнення теоретичного матеріалу для виконання своїх обов'язків на первинних посадах у підрозділах Збройних Сил України, формуванню почуття відповідальності перед Батьківщиною за виконання підрозділом поставлених бойових завдань, турботу про підлеглий особовий склад, згуртованістю військового колективу; формуванню навиків ефективного управління підрозділом у будь-яких умовах повсякденної діяльності, передового досвіду по управлінню у військовій справі, аналізу питань управління і практичного застосування знань при вирішенні різноманітних військових задач і обґрунтування рішень з проблем управління підрозділами військових організацій з урахуванням досвіду ООС.

Загальними вимогами до курсової роботи є актуальність обраної теми, науковий підхід до рішення проблемних питань, практична значущість пропозицій, а також чіткість побудови її структури, логічна послідовність викладу матеріалу, обґрунтованість висновків і рекомендацій, наявність графічних додатків, акуратне оформлення.

Вибір теми і підрозділу військової організації, на базі якого проводиться дослідження в курсовій роботі, здійснюється курсантами і студентами самостійно по нижче приведеному переліку (Додаток 1). Курсантам і студентам, які не вибрали тему курсової роботи у встановлений термін, тему і підрозділ військової організації визначає науковий керівник.

Порядок підготовки і виконання курсової роботи

Для підготовки і виконання курсової роботи курсант(студент) складає план курсової роботи.

План курсової роботи курсант(студент) складає на основі рекомендацій приведених в структурі курсової роботи (див. нижче). Один з можливих варіантів плану курсової роботи приведений в Додатку 2.

План курсової роботи підписується виконавцем і затверджується науковим керівником.

На основі складеного плану приступають до збору початкового фактичного матеріалу і написання курсової роботи.

До написання курсової роботи необхідно приступати після повного ознайомлення з даними методичними вказівками, вивчення літературних джерел по темі досліджень і збору необхідної інформації. Підбір літератури рекомендується здійснювати за допомогою бібліотечного каталогу, особливу увагу звертаючи при цьому на сучасні роботи по темі курсової роботи. Після підбору літератури доцільно проконсультуватися з науковим керівником щодо її використання і послідовності вивчення. У Додатку 1 приведена

література, яка може бути використана при дослідженні по темі курсової роботи.

Головною метою у вивченні і узагальненні літератури є систематизація матеріалу, виділення різноманітних точок зору і власної думки з досліджуваного питання. При використанні цитат, цифрового матеріалу і точок зору різних авторів слід посилатися на літературне джерело.

Інформацію, зібрану для курсової роботи, піддають статистичній і аналітичній обробці, складають схеми, аналітичні таблиці, графіки.

При написанні курсової роботи слід прагнути до стислих і точних формулювань у викладі кожного питання, уникати дублювання. Курсова робота повинна бути ретельно відредагована, в кінці роботи повинні стояти підпис студента і дата завершення.

Структура курсової роботи

Курсова робота повинна складатися з двох або трьох розділів. Можна рекомендувати таку структуру курсової роботи:

Зміст

Вступ

Розділ 1. (НАЗВА)

Розділ 2. (НАЗВА)

Розділ 3. (НАЗВА)

Висновки

Список використаної літератури

Додатки

Загальний об'єм курсової роботи повинен складати не більше 40-50 сторінок рукописного тексту або 20-25 сторінок друкованого тексту.

У вступі обґрунтовується актуальність теми, мотиви автора відносно її вибору, рівень викладу досліджуваного питання в літературі по управлінню і військовому управлінню. Автор вказує мету досліджень і завдання, які він ставить для її досягнення, а також методи, які планує застосувати при виконанні курсової роботи.

Перший розділ повинен розкривати суть тих питань, що автор відзначив в плані. Необхідно освітити значення і місце досліджуваного питання в організації та функціонування Збройних Сил України та інших військових формувань. При цьому слід привести огляд існуючих точок зору з цього питання у науковій літературі і визначити свою позицію з цього приводу.

Другий розділ (див. Перший розділ)

У висновках в стислій формі формулюються висновки і пропозиції автора, які повинні витікати з аналізу результатів досліджень, бути лаконічно обґрунтованими, враховувати конкретні умови і реальні можливості.

Список використаної літератури виконується відповідно до існуючих стандартів бібліографічного опису (див.: Форма 23, затверджена наказом ВАК України від 29 травня 2007 року № 342) або відповідно до ДСТУ 8302:2015 відповідно до наказу МОН № 40 від 12 січня 2017 року.

Оформлення курсової роботи

Курсова робота виконується на папері формату А4. З усіх боків листа залишають поля: ліве – 30мм, праве 10мм, верхнє і нижнє – по 20мм. Сторінки тексту, включаючи таблиці і схеми, повинні бути пронумеровані і зшиті. Нумерація сторінок повинна бути наскрізною, починаючи з титульного листа, проте номери проставляються після плану, починаючи з 3-ої сторінки, в центрі верхнього поля.

Кожен новий розділ повинен починатися з нової сторінки. Заголовки розділів розташовуються симетрично тексту, в кінці заголовків крапки не ставлять. Між заголовком і текстом залишають один вільний рядок.

Нумерація таблиць здійснюється послідовно в межах розділу, наприклад: таблиця 1.4 (четверта таблиця першого розділу). Таблиці слід розміщувати після посилання на них в тексті, прагнучи, щоб вони вміщалися на одному листі і розташовувалися на цій же сторінці або на наступній.

При посиланні на літературне джерело слід указувати його порядковий номер в списку використаної літератури з вказівкою відповідних сторінок, наприклад: [12, с.30] – джерело №12, сторінка 30.

Титульний лист повинен відповідати встановленій формі згідно вимог «Положення про порядок підготовки, подання, обліку, захисту та зберігання курсових робіт».

Після титульного листа приводиться зміст курсової роботи.

Список використаних джерел слід розміщувати у порядку звернення до джерел в тексті за їх крізною нумерацією або за абеткою. У другому випадку список використаної літератури слід складати по такій схемі (Додаток 4):

- закони України і підзаконні акти;
- нормативні акти і інструкції;
- учбова, монографічна і періодична література;
- практичний матеріал.

Додатки не входять в загальний об'єм роботи і нумеруються самостійно. Об'єм додатків не обмежується.

Для захисту курсової роботи курсант (студент) виготовляє 1-3 схеми або плаката на папері формату А1, чи розробляє комп'ютерну презентацію.

Після перевірки науковий керівник допускає курсову роботу до захисту або повертає на доопрацювання.

Захист курсової роботи

Захист курсової роботи проводиться перед комісією, що складається з 2х викладачів тих, що призначаються начальником кафедри. До складу комісії входить науковий керівник роботи.

Диференціальна оцінка за курсову роботу визначається з урахуванням її захисту. При отриманні курсантом (студентом) незадовільної оцінки за рішенням начальника кафедри робота повторюється за тією ж або новою темою.

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Підсумкова оцінка за курсову роботу виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ імені Ярослава Мудрого
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язкий повторний курс		1 – 34

Захист курсової роботи повинен проводитись за сім днів до початку екзаменаційної сесії. Курсант (студент) що отримав незадовільну оцінку по курсовій роботі не допускається до семестрового екзамену з навчальної дисципліни.

Презентація курсової роботи здійснюється за допомогою слайдів з використанням мультимідійного проектора.

Обговорено та схвалено
на засіданні кафедри,
протокол № _____
від « _____ » _____

Доцент кафедри Національної безпеки та правової роботи
підполковник

Олександр ШКУРОПАЦЬКИЙ

Теми курсових робіт

№ теми	Назва теми
1	Загальна характеристика правової роботи у Збройних Силах України
2	Система і повноваження органів, які здійснюють правову роботу у Збройних Силах України
3	Роль командирів (начальників) в організації і проведенні правової роботи у Збройних Силах України
4	Участь штабів інших підрозділів військових частин у забезпеченні правової роботи у військах (силах)
5	Роль і участь органів військової юстиції у проведенні правової роботи у військах (силах) Збройних Сил України
6	Юридична служба в Збройних Силах України та її участь у правовій роботі і забезпеченні діяльності військ (сил)
7	Організація юридичної служби Міністерства оборони України та Збройних Сил України
8	Завдання юридичної служби та її роль у правовій роботі і правовому забезпеченні діяльності військ (сил)
9	Функції юридичної служби
10	Правовий режим майна Збройних Сил України та інших військових формувань
11	Господарська діяльність у Збройних Силах України
12	Відповідальність військової частини як суб'єкта господарської діяльності
13	Правова робота по забезпеченню збереження військового майна
14	Правова робота при здійсненні договірної роботи у Збройних Силах України
15	Правова робота при здійсненні претензійно-позовної роботи у Збройних Силах України
16	Правова робота при здійсненні рекламаційної роботи у Збройних Силах України
17	Забезпечення законності при укладанні та виконанні господарських договорів за участю військових частин
18	Правова робота із забезпечення захисту інтересів Збройних Сил України у судах

19	Правова робота у сфері нормотворчої діяльності органів військового управління Збройних Сил України
20	Систематизація актів військового законодавства у військовій сфері
21	Правова робота з забезпечення військової та трудової дисципліни
22	Правова робота з забезпечення служби військ і безпеки військової служби у військах (силах)
23	Правова робота по забезпеченню правового і соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей, працівників Збройних Сил України
24	Правове регулювання забезпечення екологічної безпеки в діяльності Збройних Сил України
25	Правова робота з організації правового навчання особового складу Збройних Сил України
26	Правова робота з організації правового виховання особового складу Збройних Сил України
27	Правова культура особового складу – основа законності і правопорядку у Збройних Силах України
28	Національне законодавство у сфері участі військових службових (службових) осіб з організації правового навчання і виховання особового складу Збройних Сил України.
29	Форми, методи і засоби правового навчання і виховання військовослужбовців і працівників Збройних Сил України.
30	Правова робота із забезпечення приписів міжнародного гуманітарного права (права збройних конфліктів) і її виконання
31	Організація вивчення норм міжнародного гуманітарного права (права збройних конфліктів) особовим складом військ (сил)
32	Правове регулювання дій військ (сил) у збройних конфліктах.
33	Діяльність юридичних радників із забезпечення вимог міжнародного гуманітарного права (права збройних конфліктів)
34	Методичне керівництво правовою роботою у Збройних Силах України
35	Роль юридичної служби в забезпеченні методичного керівництва правовою роботою

36	Планування роботи підрозділів юридичної служби, види і зміст планів.
37	Форми обліку і звітності в роботі підрозділів (окремих фахівців) юридичної служби
38	Правова робота щодо запобігання корупції у Збройних Силах України
39	Правові механізми запобігання корупції у Збройних Силах України.
40	Вільна тема.

Рекомендована література

1. Закон України «Про Збройні Сили України» від 06 грудня 1991 року № 1934-ХІІ
2. Закон України «Про національну безпеку» 21 червня 2018 року № 2469-VIII
3. Статути Збройних Сил України : затв. Законами України від 24 березня 1999 року № 548 –XIV; № 551 –XIV; № 550 –XIV; № 549 –XIV / Міністерство оборони України. – К., 1999.
4. Військове право України: підручник / кол. авторів; за заг. ред. А. М. Колодія, О. В. Кривенка, В. Й. Пашинського. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2019. 392 с.
5. Воєнна доктрина України : Указ Президента України від 24 вересня 2015 року № 555/2015 // Офіційний вісник України. – 2015. - № 78. - Стор. 38. – Ст. 2592.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 року № 8073-Х // Відомості Верховної Ради УРСР. -1984 р. - № 51. - Ст. 1122.
7. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 року № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 25. - Ст. 131.
8. Положення про військові комісаріати : Постанова Кабінету Міністрів України від 3 червня 2013 року № 389 // Офіційний вісник України. -2013. - № 42. - Стор. 16. – Ст. 1503.
9. Положення про матеріальну відповідальність військовослужбовців за шкоду, заподіяну державі від 23 червня 1995 року № 243/95-ВР // Постанова Верховної Ради України. – 1995. - № 25. - Ст. 193.
10. Положення про порядок проходження альтернативної (невійськової) служби від 10 листопада 1999 року № 2066 : Постанова Кабінету Міністрів України // Офіційний вісник України. – 1999. - № 45. - Стор. 48.
11. Положення про проходження громадянами України служби у військовому резерві Збройних Сил України : Указ Президента України від 29 жовтня 2012 року № 618/2012 // Офіційний вісник України. – 2012. - № 83. - Стор. 51. - Ст. 3348.
12. Про альтернативну (невійськову) службу : Закон України від 12 грудня 1991 року № 1975-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - № 15. - Ст.188
13. Про затвердження Інструкції з організації ведення військового обліку військовозобов'язаних і призовників в органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах, організаціях і навчальних закладах : Наказ міністра оборони України від 15 грудня 2010 року № 660 // Офіційний вісник України. – 2011. - № 20. - Стор. 145. – Ст. 868.
14. Про затвердження переліку поважних причин неприбуття чи несвоечасного прибуття військовозобов'язаного до військового комісаріату для призову на збори :

Постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 2010 року № 673// Офіційний вісник України. – 2010. - № 58. - Стор. 127. – Ст. 2023.

15. Про військовий обов'язок і військову службу : Закон України від 25 березня 1992 року № 2232-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - № 27. - Ст.385.

16. Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України : Закон України від 07 березня 2002 року № 3099-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2002. - № 32. - Ст.225.

17. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію : Закон України від 21 жовтня 1993 № 3543-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 44. - Ст. 416.

18. Про Національну гвардію України : Закон України від 13 березня 2014 року № 876-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. - № 17. - Ст.594.

19. Про оборону України : Закон України від 06 грудня 1991 року № 1932-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - № 9. - Ст.106.

20. Про Раду національної безпеки і оборони України : Закон України від 05 березня 1998 року № 183/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. - № 35. - Ст.237.

21. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей : Закон України від 20 грудня 1991 року № 2011-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 15. – Ст. 190.

22. Наказ Міністра оборони України від 26.05.14 № 333 «Про затвердження Інструкції з організації обліку особового складу Збройних Сил України».

23. Наказ Міністра оборони України від 23.03.15 № 128 «Про затвердження Змін до Інструкції з організації обліку особового складу Збройних Сил України».

24. Наказ Міністра оборони України від 02.07.13 № 444 «Про затвердження Інструкції про порядок надання доповідей і донесень про події, кримінальні правопорушення, адміністративні корупційні правопорушення, порушення військової дисципліни та їх облік у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України».

25. Наказ Міністра Оборони України від 21.11.2017 № 608 «Про затвердження Порядку проведення службового розслідування у Збройних Силах України».

26. Григоренко Є. І. Конституційні засади проходження військової служби громадянами України: проблеми теорії та практики : монографія / Є. І. Григоренко. – Х. : Право, 2010. – 300 с.

27. Основи військового управління : навч. посіб. / М. М. Тищенко, В. В. Богуцький, Є. І. Григоренко ; за заг. ред. М. М. Тищенка. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017.

28. Правова робота в Збройних Силах України: Навчальний посібник / За заг. ред. В.І. Кириленка. – К.: РВЦ «Військовий інститут», 2010. – 408 с.

29. Правовий статус військовослужбовців в Україні: проблеми теорії та удосконалення правового регулювання : монографія / М. М. Тищенко, Є. І. Григоренко, А. М. Синиця. – Х., 2014. – 312 с.

30. Військова адміністрація : навч. посіб. / М. М. Тищенко, В. В. Богуцький, Є. І. Григоренко ; за заг. ред. М. М. Тищенка. 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2014. – 364 с.

31. Збройні Сили України, організація та озброєння : навч. посіб. / А.І. Куртов, А.І. Потіхенский та ін. – Х. : ХУПС, 2011.

32. Григоренко Є. І. Вплив юридичної відповідальності на юридично значущу поведінку військовослужбовців / Є. І. Григоренко // Актуальні проблеми правознавства. – 2018. – Вип. 2. – С. 30-34.

33. Григоренко Є. І. Соціальні аспекти юридичної відповідальності військовослужбовців: загальнотеоретичний аналіз / Є. І. Григоренко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право». – 2017. – Вип. 23. – С. 30-33.

Приклад плану курсової роботи

Затверджую
науковий керівник

(посада, підпис, прізвище, ініціали)

« » _____ 20 р.

План
курсної роботи курсанта (студента) __ курсу навчальної групи № _____

(П. І. Б.)

з навчальної дисципліни «Правова робота у Збройних Силах
України» на тему:

№ п/п	Заходи	К-ть сторінок	Термін початку	Термін закінчення	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5	6
1	Вибір теми, складання і затвердження плану курсової роботи		28.09.21	05.10. 21	
2	Підбір і вивчення літератури (матеріалу) по темі		05.10. 21	12.10. 21	
3	Написання Розділу 1. Огляд літератури і вибір найбільш переважного джерела по темі дослідження.	3-4	12.10. 21	26.10. 21	
4	Складання списку літератури	1	26.10. 21	02.11. 21	
5	Написання Розділу 2. Обґрунтування теоретичних положень по темі курсової роботи.	5-7	02.11. 21	16 .11. 21	

6	Написання Розділу 3. Застосування обґрунтованих теоретичних положень в управлінні підрозділом військової організації	3-6	16.11. 21	23.11. 21	
6	Написання Розділу 4. Застосування обґрунтованих теоретичних положень в управлінні підрозділом військової організації	3-6	23.11. 21	30.11. 21	
7	Формулювання висновків і пропозицій.	1-2	30.11. 21	03.12. 21	
8	Виконання додатків	Не обмежено	30.11. 21	03.12. 21	
9	Оформлення курсової роботи і виконання схем (плакатів) для захисту (презентація).	4-5 аркушів і 2-3 схеми	30.11. 21	03.12. 21	
10	Здача курсової роботи на перевірку науковому керівнику.		03.12. 21	04.12. 21	
11	Захист курсової роботи.		21.12. 21	25.12. 21	

Виконавець курсової роботи

_____ (підпис) (прізвище і ініціали)

« » _____ 20 р.

Зразок оформлення списку використаної літератури

1. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19 черв. 2003 р. № 39. Із змінами, внесеними згідно із Законом № 2180-VIII від 07.11.2017, ВВР, 2017, № 51-52.
2. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 № 1932-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1932-12/print> (дата звернення: 16.10.2019).
3. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21.10.1993 № 3543-XII. Відомості Верховної ради України. 1993. № 44. ст.416. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12> (дата звернення: 17.10.2019).
4. Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони: Закон України від 12.05.2016 № 1356-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1356-19/print> (дата звернення: 16.10.2019).
5. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 № 2232-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2232-12/print> (дата звернення: 17.10.2019).
6. Про часткову мобілізацію: Указ Президента України, затверджений Законом України від 15.01.2015 № 113-VIII. URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/15/2015> (дата звернення: 18.10.2019).
7. Статути Збройних Сил України : затв. Законами України від 24 березня 1999 року № 548 –XIV; № 551 –XIV; № 550 –XIV; № 549 –XIV / Міністерство оборони України. – К., 1999.
8. Наказ Міністра оборони України від 26.05.14 № 333 «Про затвердження Інструкції з організації обліку особового складу Збройних Сил України».
9. Наказ Міністра оборони України від 23.03.15 № 128 «Про затвердження Змін до Інструкції з організації обліку особового складу Збройних Сил України».
10. Наказ Міністра оборони України від 02.07.13 № 444 «Про затвердження Інструкції про порядок надання доповідей і донесень про події, кримінальні правопорушення, адміністративні корупційні правопорушення, порушення військової дисципліни та їх облік у Міністерстві оборони України та Збройних Силах України».
11. Наказ Міністра оборони України від 24.10.16 № 553 «Про затвердження Інструкції з організації вартової служби у Збройних Силах України».

Зразок заповнення титульного аркуша курсової роботи

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ВІЙСЬКОВО-ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ**

Кафедра права Національної безпеки та правової роботи

КУРСОВА РОБОТА

з навчальної дисципліни **Правова робота у Збройних Силах України**

на тему: «Система і повноваження органів, які здійснюють правову роботу у Збройних Силах України»

Виконав: курсант (студент) 4 курсу 1 нав. гр.
Військово-юридичного інституту
Іваненко І.П.
Науковий керівник: Доцент кафедри
Національної безпеки та правової роботи
к.ю.н., підполковник Шкуропацький О.І.

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____
Члени комісії _____
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

м. Харків - 2021 рік